

Van opsporing tot bewijsvoering. Plaats delict-onderzoek voor de hele strafrechtketen

Onderdeel van CSI-PEEQ: Crime Scene Investigation Parameters for Efficiency, Efficacy and Quality

M. de Gruijter, A.J. Loeve, C.J. de Poot en M. Zuidberg
Politiewetenschap132

Thema: 1.10 Opsporing

Doelstelling

Om het PD-onderzoek verder te kunnen optimaliseren moet eerst inzicht worden verkregen in de behoeften van de actoren in de strafrechtspleging. Deze inzichten kunnen vervolgens worden gebruikt als kader op basis waarvan wordt onderzocht of met de huidige aanpak van PD-onderzoek in deze behoeften wordt voorzien.

Het onderzoek heeft daarom twee hoofddoelen:

- Verkrijgen van inzicht in de doelen van forensisch PD-onderzoek voor de actoren in de strafrechtspleging en de daarmee samenhangende prestatie-indicatoren die bepalend zijn voor een effectief, efficiënt en kwalitatief goed PD-onderzoek.
- Bepalen welke in van de vastgestelde doelen worden behaald met het huidige sporenonderzoek op de plaats delict en afleiden welke (nieuwe) werkwijzen een bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de meeste doelen binnen de strafrechtketen.

Onderzoeksvragen

De hoofdvraag die in dit onderzoek centraal staat is:

Wat zijn voor de verschillende actoren in de strafrechtspleging de belangrijkste doelen van PD-onderzoek bij woningovervallen en welke werkwijzen op de plaats delict dragen het meest bij aan het behalen van de gestelde doelen?

Beantwoorden van deze hoofdvraag is gedaan aan de hand van de volgende deelvragen:

- Wat zijn vanuit de perceptie van de actoren in de strafrechtspleging de belangrijkste doelen van forensisch PD-onderzoek?
- Wat is vanuit de perceptie van de actoren in de strafrechtspleging het onderling belang van de aspecten effectiviteit, efficiëntie en kwaliteit?
- Wat zijn per doel van het PD-onderzoek de parameters die bepalend zijn voor een effectief, efficiënt en kwalitatief goed PD-onderzoek?
- In hoeverre kan worden gemeten of de geïnventariseerde doelen en parameters worden behaald met het huidige sporenonderzoek?
- Welke werkwijzen kunnen een bijdrage leveren aan het behalen van de meeste doelen van PD-onderzoek?

Methoden van onderzoek

- Afnemen van een enquête
- Data-analyse van de opbrengst van de enquête
- Expertsessies

Samenvatting

Het NFI bundelt in dit onderzoek de krachten met TU Delft en de Hogeschool van Amsterdam voor een kwaliteitsslag op de werkwijze van forensisch onderzoekers (FO'ers) op een plaats-delict (PD). Daarvoor is het eerst nodig om te weten wat de belangrijkste prestatiemeetwaarden voor het PD-onderzoek zijn. Oftewel: welke doelen worden als belangrijk gezien. Door middel van een vragenlijst is dit aan de betrokken actoren in de strafrechtspleging voor forensisch PD-onderzoek achterhaald. Hierin blijkt een grote eensgezindheid. Men vindt over het algemeen dezelfde doelen belangrijk: het opsporen van

de verdachte, reconstrueren van het delict en het opbouwen van bewijsvoering, waarbij de deelnemers het ook belangrijk vinden dat de PD-onderzoeker zich tijdens het onderzoek richt op het falsificeren of uitsluiten van scenario's of personen.

Met deze kennis starten de onderzoekers het bestuderen van de werkwijze op de PD. Hiervoor her-analyseren zij bestaande data van een gesimuleerde PD van een woningoverval. Tot hun verrassing blijkt dat er helemaal geen uniforme werkwijze bestaat. Verschillende FO'ers hanteren verschillende aanpakken. Niet alleen verschillen zij in waar zij hun werkplek kiezen, maar ook in of zij iteratief of stapsgewijs werken en of en op wat voor manier zij zorgen dat zij de hele PD hebben gezien. Dit leidt tot veel variatie in het aantal en het soort sporen dat wordt veiliggesteld en onderzocht. Mede hierdoor kunnen er weinig verbanden worden gelegd tussen telbare en meetbare uitkomstwaarden uit het PD-onderzoek (zoals aantallen veiliggestelde sporen) en werkwijzen (zoals bestede tijd). Dit maakt het niet mogelijk om sterke aanbevelingen voor verbeterde werkwijzen op de PD te doen.

Toch komen er wel een aantal sterke indicaties naar voren ten gunste van de kwaliteit van PD onderzoek, en die krijgen meer kleur in de toegevoegde expertsessie waarin actoren reflecteren op de resultaten. Zo lijkt het er sterk op dat het loont om een stapsgewijze werkwijze en een systematische aanpak bij het onderzoeken te hanteren. Ook kan de informatie-uitwisseling tussen FO en tactisch rechercheur bijdragen aan het overwegen van relevante scenario's en het inschatten van de relevantie van mogelijke sporen. Daarnaast blijkt het goed om een breed, gedegen onderzoek uit te voeren waarbij meerdere scenario's worden onderzocht en zouden de overwegingen en beslissingen goed moeten worden geregistreerd. Bovendien blijkt het belangrijk dat de PD-onderzoeker tijdens het PD-onderzoek al nadenkt over het doel waarmee een spoor wordt veiliggesteld, zodat de informatie die onderzoek aan het spoor kan opleveren, zo goed mogelijk kan worden benut.